

„УМБАЛСМ Н.И.ПИРОГОВ“ ЕАД

**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМ ОДИТОР
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2023 ГОДИНА**

София, м. Март 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ.....	3 - 4
КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС.....	5
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ	6
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД.....	7
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ.....	8
СПРАВКА ЗА НЕТЕКУЩИТЕ/ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ/.....	9
ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА.....	10 - 20
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ.....	21 - 35
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА.....	i
ОДИТОРСКИ ДОКЛАД.....	ii

ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ

Съвет на директорите:

- От 22.06.2022г. съгласно договор № РД-16-109/22.06.2022г. Съвета на директорите е в следния състав:

Д-р Валентин Димитров Димитров – Изпълнителен директор

Златина Георгиева Георгиева – Председател на Съвета на директорите

Живка Севдалинова Савова – Заместник председател на Съвета на директорите

- От 24.01.2023г. съгласно договор № РД-16-36/24.01.2023г. за възлагане на управлението на лечебното заведение УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД, Съветът на директорите е в следния състав:

Д-р Валентин Димитров Димитров – Изпълнителен директор

Златина Георгиева Георгиева – Председател на Съвета на директорите

Живка Севдалинова Савова – Заместник председател на Съвета на директорите

Изпълнителен директор:

Д-р Валентин Димитров Димитров

Съставител:

Недялка Данова

Офис на управление

1606 София

Бул „Тотлебен“ 21

Обслужващи банки

Банка ДСК ЕАД

Централна Кооперативна Банка АД

Първа Инвестиционна банка АД

Уникредит Булбанк АД

ОББ АД

Търговска банка Д АД

Адвокати

Адвокатско съдружие „Андреева, Цонева, Колева“

„Адвокатско дружество Кършев, Балджиева и Ко“

Адвокат Мария Иванова Янева

Главен Юрисконсулт

Петър Найденов

Одитор

Радка Маринова Боевска, регистриран одитор, диплома № 0270, чрез „Родит-РБ“ ЕООД

Финансовият отчет е консолидиран отчет на Групата „УМБАЛСМ Н.И.Пирогов“ ЕАД

Дата на финансовия отчет

28.03.2024г.

Отчетен период

Започващ на 01.01.2023 г. и завършващ на 31.12.2023 г.

Дата на одобрение за публикуване

..... 24.04.2024г.

Сравнителна информация за предходен период

2022 год.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет към 31 декември 2023 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Орган одобрил отчета за представяне на Министерство на здравеопазването за одобрение и публикуване

Съветът на директорите с Решение вписано в протокол от дата

СА-І-10/24.04.2024г.

.....
Изпълнителен директор:

д-р Валентин Димитров

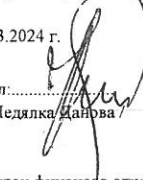
КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на УМБАЛСМ "Н.И.Пирогов" ЕАД
към 31.12.2023г.

БУЛСТАТ: 130345786

АКТИВ	Сума (хил.лв.)		ПАСИВ	Сума (хил.лв.)	
	текуща год.	предх. год.		текуща год.	предх. год.
Раздели, групи статии			Раздели, групи статии		
а	1	2	а	1	2
Б. Нетекущи (дълготрайни) активи			А. Собствен капитал		
I. Нематериални активи			I. Записан капитал	61 427	55 105
2. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	978	408	IV. Резерви		
Общо за група I:	978	408	4. Други резерви	4 533	4 533
II. Дълготрайни материални активи			Общо за група IV:	4 533	4 533
1. Земи и сгради, в т.ч.:	52 093	39 723	V. Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:	(30 795)	(23 749)
- земи	8 563	8 563	- непокрита загуба	(30 795)	(23 749)
- сгради	43 530	31 160	Общо за група V:	(30 795)	(23 749)
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	32 071	28 031	VI. Текуща печалба (загуба)	(5 920)	(6 953)
3. Съоръжения и други	2 206	2 257	Общо за раздел А	29 245	28 936
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	56	10 177	Б. Провизии и сходни задължения		
Общо за група II:	86 426	80 188	1. Провизии за пенсии и други подобни задължения	7 680	7 448
IV. Отстрочени данъци	1 134	1 075	2. Провизии за данъци, в т.ч.:	321	332
V. Акции и дялове в предприятия от група	-	-	- отстрочени данъци	321	332
Общо за група V:	-	-	3. Други провизии и сходни задължения	671	1 133
Общо за раздел Б:	88 538	81 671	Общо за раздел Б	8 672	8 913
В. Текущи (краткотрайни) активи			В. Задължения		
I. Материални запаси			2. Задължения към финансови предприятия, в т.ч.	39 106	32 230
			до 1 година	684	2 244
1. Суровини и материали	3 527	2 672	над 1 година	38 422	29 986
2. Незавършено производство	638	418	4. Задължения към доставчици, в т.ч.:	9 768	16 391
Общо за група I:	4 165	3 090	до 1 година	8 750	13 917
II. Вземания			над 1 година	1 018	2 474
1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:	12 611	4 883	6. Получени аванси, в т.ч.:	81	-
над 1 година	-	-	до 1 година	81	-
2. Вземания от предприятия от група, в т.ч.:	-	-	8. Други задължения, в т.ч.:	9 931	15 193
над 1 година	-	-	до 1 година	9 916	15 153
4. Други вземания, в т.ч.:	12	29	над 1 година	15	40
над 1 година	-	-	- към персонала, в т.ч.:	5 486	5 963
Общо за група II:	12 623	4 912	до 1 година	5 486	5 963
III. Инвестиции			- осигурителни задължения, в т.ч.:	2 005	2 121
IV. Парични средства, в т.ч.:			до 1 година	2 005	2 121
- в брой	36	32	- данъчни задължения, в т.ч.:	1 293	1 253
- в безсрочни сметки (депозити)	8 361	31 462	до 1 година	1 293	1 253
Общо за група IV:	8 397	31 494	- други кредитори, в т.ч.:	1 147	5 856
Общо за раздел В:	25 185	39 496	до 1 година	1 132	5 816
Г. Разходи за бъдещи периоди	22	382	над 1 година	15	40
			Общо за раздел В, в т.ч.:	58 886	63 814
			до 1 година	19 431	31 314
			над 1 година	39 455	32 500
			Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.:	16 942	19 886
			- финансирания	16 916	19 861
			- приходи за бъдещи периоди	26	25
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г)	113 745	121 549	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)	113 745	121 549

Консолидираният финансов отчет е приет от Съвета на директорите с протокол

Дата: 28.03.2024 г.

Съставител:
/Недялка Данова/Ръководител:
/Д-р Валентин Димитров/

Консолидиран финансов отчет върху който е издаден одиторски доклад с дата:

0270 Радка Бревска
Регистриран одитор

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на УМБАЛСМ "Н.И.Пирогов" ЕАД
за периода от 01.01.2023г. до 31.12.2023г.

Приложение № 2
към СС1
БУЛСТАТ: 130345786

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	Сума (в хил. лв.)	
	текуща година	предх. година		текуща година	предх. година
а	1	2	а	1	2
А. Разходи			Б. Приходи		
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство			1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	140003	117841
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	47405	41153	в) услуги	140003	117841
а) суровини и материали	41287	36463	2. Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	221	50
б) външни услуги	6118	4690	4. Други приходи, в т.ч.:	13865	14622
3. Разходи за персонала, в т.ч.	99778	87564	- приходи от финансираня	13847	14536
а) разходи за възнаграждения	85073	74095	Общо приходи от оперативна дейност (1+2+3+4)	154089	132513
б) разходи за осигуровки, в т.ч.	14705	13469	5. Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия		
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:	10038	9043	7. Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:	5	328
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:	10038	9043	Общо финансови приходи (5+6+7)	5	328
- разходи за амортизация	10038	9043	8. Загуба от обичайната дейност		
5. Други разходи	1193	1370	Общо приходи (1+2+3+4+5+6+7+9)	154094	132841
Общо разходи за оперативна дейност (1+2+3+4+5)	158414	139130	10. Счетоводна загуба (общо приходи-общо разходи)	5 949	7 159
7. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:	1629	870	11. Загуба (10+ред 11 и 12 от раздел А)	5 920	6 953
а) лихви	1355	623			
Общо финансови разходи (6+7)	1629	870			
Общо разходи (1+2+3+4+5+6+7+9)	160043	140000			
10. Счетоводна печалба (общо приходи-общо разходи)					
11. Разходи за данъци от печалбата	(29)	(206)			
13. Печалба					
ВСИЧКО (Общо разходи+11+12+13)	160014	139794	ВСИЧКО (Общо приходи+11)	160014	139794

Консолидираният финансов отчет е приет от Съвета на директорите с протокол.....
Дата: 28.03.2024 г.

Съставител:.....
/Недялка Данова/

Ръководител:.....
/д-р Валентин Димитров/

Консолидиран финансов отчет върху който е издаден одиторски доклад с дата:

20.04.2024
0270 Радка Боевска
Регистриран одитор

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
на УМБАЛСМ "Н.И.Пирогов" ЕАД
за периода от 01.01.2023г. до 31.12.2023г.

Приложение №4
към ССИ
БУЛСТАТ: 130345786

Показатели	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	Резерви				Финансов резултат от минали години		Текуща печалба / загуба	Общо собствен капитал
				Законови	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Резерв съгласно учредителен акт	Други резерви	Неразпределена печалба	Изпоскрита загуба		
1. Салдо в началото на отчетния период	55105	-	-	1693	-	-	2840	-	(23 749)	(6 953)	28936
2. Промени в счетоводната политика											-
3. Грешки									(93)		(93)
4. Салдо след промени в счетоводната политика и грешки	55105	-	-	1693	-	-	2840	-	(23 842)	(6 953)	28843
5. Изменения за сметка на собствениците, в т.ч. увеличение	6322										6322
намаляние	6322										6322
6. Финансов резултат за текущия период											-
7. Разпределения на печалба:										(5 920)	(5 920)
в т.ч. за дивиденди											-
8. Прехвърляне към загуба											-
9. Последващи оценки на активи и пасиви									(6 953)	6953	-
увеличение											-
намаляние											-
10. Други изменения в собствения капитал											-
11. Салдо към края на отчетния период	61427	-	-	1693	-	-	2840	-	(30 795)	(5 920)	29245
12. Промени от преводи на годишни финансови отчети на предприятия в чужбина											-
13. Собствен капитал към края на отчетния период (11±12)	61427	-	-	1693	-	-	2840	-	(30 795)	(5 920)	29245

Дата: 28.03.2024 г.

Консолидираният финансов отчет е приет от Съвета на директорите с протокол.....

Съставител:.....
Недялка Данова /

Ръководител:.....
/д-р Валентин Димитров /

0270 Радка Боевска
Регистриран одитор

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД

на УМБАЛСМ "Н.И.Пирогов" ЕАД
за периода от 01.01.2023г. до 31.12.2023г.

Наименование на потоците	Текущ период /хил. лв./		Период /хил.		Период /хил.	
	постыления	плащания	нетен поток	постыления	плащания	нетен поток
а	1	2	3	4	5	6
А. Парични потоци от основна дейност						
1. Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	146 296	61 215	85 081	147 514	50 498	97 016
2. Парични потоци, свързани с краткосрочни финансови активи, държани за търговски цели			-			-
3. Парични потоци, свързани с трудови вознаграждения	7	99 871	(99 864)	20	86 258	(86 238)
4. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденди и други подобни		-	-		12	(12)
5. Парични потоци от положителни и отрицателни валутни курсови разлики		-	-			-
6. Платени и възстановени данъци върху печалбата		44	(44)		90	(90)
7. Плащания при разпределение на печалби		-	-			-
8. Други парични потоци от основна дейност	255	856	(601)	120	429	(309)
Всичко парични потоци от основна дейност (А)	146 558	161 986	(15 428)	147 654	137 287	10 367
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност						
1. Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	4 124	16 603	(12 479)	9 269	6 161	3 108
2. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденди и други подобни	-	-	-	-	-	-
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност (Б)	4 124	16 603	(12 479)	9 269	6 161	3 108
В. Парични потоци от финансова дейност						
1. Парични потоци от емитиране и обратно придобиване на ценни книжа						
2. Парични потоци, свързани с получени или предоставени заеми	12 000	5 570	6 430	22 074	15 917	6 157
3. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденди и други подобни		1 620	(1 620)	327	860	(533)
Всичко парични потоци от финансова дейност (В)	12 000	7 190	4 810	22 401	16 777	5 624
Г. Изменения на паричните средства през периода (А+Б+В)	162 682	185 779	(23 097)	179 324	160 225	19 099
Д. Парични средства в началото на периода			31 494			12 395
Е. Парични средства в края на периода			8 397			31 494

Дата: 28.03.2024 г.

Консолидираният финансов отчет е приет от Съвета на директорите с протокол...

Съставител:
/Неделя Данова/

Ръководител:

д-р Валентин Димитров/

Консолидиран финансов отчет върху който е издаден одиторски доклад с дата...

0270 Радка Боевска
Регистриран одитор

ПОКАЗАТЕЛИ	Отчетна стойност на нетекущите активи				Последваща оценка		Преоценена стойност (+/-5-6)		Амортизация				Последваща оценка		Преоценена амортизация в края на периода (11+12-13)		Балансова стойност в края на периода (14)	
	В началото на периода	На постъпване през периода	На излизане през периода	Из края на периода (1+2-3)	Увеличение	Намаление			В начало на периода	Начислена през периода	Отписана през периода	В края на периода (8+9-10)	Увеличение	Намаление				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
I. Нематериални активи																		
1. Продукти от развойна дейност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Концесии, патенти, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	1095	723	2	1816	-	-	1816	687	153	2	838	-	-	-	838	-	978	-
3. Търговска репутация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обща сума I:	1095	723	2	1816	-	-	1816	687	153	2	838	-	-	-	838	-	978	-
II. Дълготрайни материални активи																		
1. Земи и сгради, в т.ч.:	52001	14378	-	66379	-	-	66379	12278	2009	1	14286	-	-	-	14286	-	52093	-
- земи	8563	-	-	8563	-	-	8563	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8563	-
- сгради	43438	14378	-	57816	-	-	57816	12278	2009	1	14286	-	-	-	14286	-	43530	-
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	77269	8883	-	86152	-	-	86152	49238	7338	2495	54081	-	-	-	54081	-	32071	-
3. Свържени и други	9288	571	-	9859	-	-	9859	7031	538	(84)	7653	-	-	-	7653	-	2206	-
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	10177	12621	22742	56	-	-	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56	-
Обща сума II:	148735	36453	22742	162446	-	-	162446	68547	9885	2412	76020	-	-	-	76020	-	86426	-
III. Дългосрочни финансови активи																		
1. Акции и дялове в предприятия от група	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Предоставени заеми на предприятия от група	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Дългосрочни инвестиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Други заеми	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Изключени собствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обща сума III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Отсрочени данъци	1075	917	858	1134	-	-	1134	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо нетекущи (дълготрайни) активи (I+II+III+IV)	150905	38093	862	165396	-	-	165396	69234	10038	2414	76858	-	-	-	76858	-	88538	-

Дата 28 03 2024 г.

Съставител
Нейла Данова

Ръководител
Д-р Валентин Димитров

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

В Групата са включени следните дружества:

УМБАЛСМ „Н.И.ПИРОГОВ” ЕАД - еднолично акционерно дружество -майка, регистрирано в България с адрес на управление: гр. София, бул.Тотлебен № 21,
Медицински център „Н.И.Пирогов” ЕООД, дъщерно дружество, регистрирано в България с адрес на управление: гр. София, бул.Тотлебен № 21,
Служба по трудова медицина „Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД, дъщерно дружество, регистрирано в България с адрес на управление: гр. София, бул.Тотлебен № 21,
СМДЛОД „Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД, дъщерно дружество, регистрирано в България с адрес на управление: гр. София, бул. Тотлебен №21
„Хоспис-Свети Мина” ЕООД, дъщерно дружество, регистрирано в България с адрес на управление : гр.София ул. Георги Софийски №1, след вливането на „Специализирана болница за активно лечение по лицево-челюстна хирургия” ЕООД с протокол на едноличния собственик на капитала № РД-243/18.07.2019г.

Консолидираният финансов отчет на Групата представя капитала, активите, пасивите, финансовите резултати и паричните потоци на основание индивидуалните отчети на дружествата при спазване на изискванията на консолидационните процедури, регламентирани в счетоводните стандарти.

1.Собственост и управление

Капитала на Групата е 100% държавна собственост. Групата се управлява от Общо събрание и Съвет на директорите и се представлява от Изпълнителен директор - д-р Валентин Димитров съгласно Договор за възлагане на управлението № РД 16-36 от 24.01.2023г.

Към 31.12.2023 г.средносписъчният брой на персонала в Групата, без лицата в отпуск по майчинство е 2245 бр., а към 31.12.2022 г. е 2207 бр.

2.Предмет на дейност

Предметът на дейност на Групата за отчетния период е осъществяване на болнична дейност от дружеството - майка – „УМБАЛСМ Н.И.ПИРОГОВ” ЕАД, съгласно Разрешение за осъществяване на лечебна дейност - № МБ-156/02.06.2023 на Министъра на здравеопазването, осъществяване на извънболнична медицинска помощ от „МЦ Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД, дейност по трудова медицина от СТМ „Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД, изследвания по образна диагностика от СМДЛОД „Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД и осъществяване на продължително медицинско наблюдение, медико-социално обслужване в стационарна база, поддържащо лечение и др. от „Хоспис-Свети Мина” ЕООД. За одитирания период Хоспис-Свети Мина” ЕООД не е осъществявало дейност по смисъла на чл.38 от Закона за счетоводството.

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И ПРИЛОЖЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

1. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с българското счетоводно законодателство за 2023 г. :

- Закон за счетоводството;
- При спазване на всички приложими изисквания на Националните счетоводни стандарти, (НСС), така както са приети за прилагане в България.

Групата води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева.

Представянето на консолидиран финансов отчет, съгласно Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на консолидирания финансов отчет. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен на база СС 27 „Консолидирани финансови отчети и отчитане на инвестициите в дъщерни предприятия“, въз основа на индивидуалните финансови отчети на дружеството-майка УМБАЛСМ „Н.И.ПИРОГОВ“ ЕАД, самостоятелните финансови отчети на дъщерните дружества- МЦ „Н.И.ПИРОГОВ“ ЕООД, СТМ „Н.И.ПИРОГОВ“ ЕООД и от СМДЛОД „Н.И.ПИРОГОВ“ ЕООД

2. Действащо предприятие

Консолидираният годишен финансов отчет е изготвен на базата на предположението, че Групата ще продължи да съществува като действащо предприятие.

Ръководството на Групата е извършило оценка на приложимостта на принципа-предположение за действащо предприятие, като фундаментален принцип при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Тази оценка обхваща периода до 31.12.2023г. и поне 12 месеца напред. Имайки предвид цялата налична информация за предвидимото бъдеще и извършените оценки, ръководството на Групата ще продължи да полага усилия по отношение на реализирането на положителен финансов резултат през следващия отчетен период. Ще продължи политиката по прилагане на мерки за подобряване на финансовото състояние чрез подобряване на качеството на медицинските услуги, въвеждане на нови и съвременни медицински техники за диагностика и лечение, снижаване себестойността на единица услуга, строг вътрешен контрол по отношение на предстоящи и извършвани разходи. В голяма степен ще продължат да оказват негативно влияние редица външни фактори като изграждане и развитие на клиники, дублиращи дейността на болницата, засилваща се недотам лоялна конкуренция, невъзможност НЗОК да финансира на 100% тежките случаи, за които болницата прави разходи, които не се покриват от клиничните пътеки, необходимост от дофинансиране от страна на държавата в лицето на Министерство на здравеопазване на спешната медицинска помощ.

За 2023 година Групата отчита загуба в размер на 5 920 хил.лева. Непокритите загуби от минали години са в размер на 30795 хил. лева.

Нетният капитал на Групата е положителна величина и възлиза на 29245 хил.лева при регистриран основен капитал 61427 хил. лева към 31.12.2023 г.

Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото състояние на Групата :

- Сключване на споразумения за разсрочване на дължими суми по сключени договори за периодични доставки на медикаменти, консумативи и други материали
- Оптимизиране на основната дейност чрез реструктуриране

Ръководството на Групата ще прилага мерките за подобряване на финансовото състояние с акцент върху оптимизиране и повишаване на дейността главно чрез:

- подобряване качеството на медицинските услуги, които предлага
- въвеждане в практиката на нови и съвременни медицински техники за диагностика и лечение
- привличане на повече пациенти

- Дофинансиране от страна на държавата в лицето на Министерство на здравеопазването на спешната медицинска помощ.

3. Приблизителни оценки

Представянето на финансов отчет, съгласно НСС изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

4. Сравнителни данни

В консолидирания счетоводен баланс, консолидирания отчет за приходи и разходи и консолидирания отчет за паричните потоци е представена съответната сравнителна информация за предходния отчетен период по отношение на всеки раздел, група и статия в тях. Там където е направена корекция в сравнимата информация е оповестено в настоящето приложение, когато е невъзможно да се извърши корекция, това също е оповестено.

5. Отчетна валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на консолидирания финансов отчет на Групата е българският лев.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителния курс на БНБ.

6. Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет се състои от финансовите отчети на Дружеството- майка и на дъщерните дружества, изготвени към 31 декември на съответната година.

Отговорността за изготвянето на консолидирания финансов отчет се носи от ръководството на Дружеството-майка.

Финансовият отчет на дъщерните дружества са изготвени за същия отчетен период, както и на Дружеството-майка.

При изготвянето на консолидираният финансов отчет са обединени финансовите отчети на Дружеството-майка и дъщерните дружества на база "ред по ред" по активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи.

Елиминирани са стойността на инвестицията на Дружеството -майка в собствения капитал на дъщерните дружества, вътрешно-груповите операции и вътрешно-груповите разчети.

III. Съществени счетоводни политики

1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно НСС. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Групата представя консолидирания финансов отчет в съответствие с изискванията на СС1 и СС 27.

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година.

3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период се признават в печалбата или загубата.

4. Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Групата и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Групата отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове.

Признаването на приходите по видове приходи:

Приходи от продажба на стоки и други активи – при прехвърляне собствеността и предаване на съответните активи на купувачите;

При извършване на краткосрочни услуги – при завършване на съответната услуга и приемане на работата от клиента;

При дългосрочни услуги на базата на етап на завършен договор;

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора;

Към приходите от обичайна дейност за Групата се отнасят и финансовите приходи.

Приходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.

Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако друг стандарт изисква или позволява друго.

Текущите и авансови плащания от клиентите не са приходи, ако не са налице критериите за признаване на прихода от продажба на стоки и оказване на услуги.

Приходът от лихви по предоставени за ползуване финансови средства се признава текущо, пропорционално на времевата база, през която са предоставени.

При предоставянето на медицински услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Не се отчитат като приходи, съответно разходи за дейността префактурираните консумативи на наемателите. Същите се третираат като разходи и се отчитат като вземания „Консумативи наематели”

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

4.1. Отсрочени приходи

Финансиранията (безвъзмездни средства, предоставени от Министерство на здравеопазването и други източници) за нетекущи активи и за текущата дейност първоначално се признават в счетоводния баланс като отсрочени приходи, при условие че са налице достатъчно основания да се счита, че същите ще бъдат получени, както и че Групата ще изпълни свързаните с тях условия. Приходите от финансираня за нетекущи активи се признават равномерно за срока на полезен живот на съответните активи. Приходите от финансираня за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

5. Разходи

5.1. Оперативни разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване на база на принципите на начисляване и съпоставимост на разходите с приходите.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущи разходи за периода през който договорите, за които се отнасят се изпълняват.

За лежашо болните, които не са изписани към 31 декември на отчетната година, се съставя опис по истории на заболяванията /ИЗ/ от информационния отдел в който се определят пролежаните дни. Разходите вложени за лечението им се посочват в раздела на материалните запаси като незавършено производство по приблизителна оценка. През следващата отчетна година се признават когато болните бъдат изписани и отчетени.

Приходите и разходите за дейността се начисляват в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания за тях. Отчитането и признаването на приходи и разходи се извършва при спазване на изискването за съпоставимост на приходите и разходите.

5.2. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заеми на Групата. Всички разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, на ред „Финансови разходи”.

6. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи (ДМА) са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалени с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване ДМА се оценяват по *цена на придобиване (себестойност)*, която включва покупната цена, митническите такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи включват: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци /данък добавена стойност/ и др. данъци.

Групата е определила стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третира като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за приходите и разходите за съответния период.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Земята не се амортизира. Начисляването на амортизации започва от месеца, следващ месеца на придобиване или въвеждане в експлоатация.

Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с физическото износване, спецификата на съоръженията, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- сгради – 25 г. ;

- ☐ машини, съоръжения и оборудване – от 3.33 до 25 г.;
- ☐ нематериални дълготрайни активи – компютри, софтуер – от 2-5 г.;
- ☐ транспортни средства – 7 г.;
- ☐ стопански инвентар – 7 г.
- ☐ други активи – 7-10 г.

Разходите за амортизация са включени в отчета за приходите и разходите на ред „Разходи за амортизация”.

През годината не са извършени промени в прилаганите норми на амортизация в сравнение с предходната отчетна .

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка и незначителни подобрения се признават за текущи в периода, през който са направени. С извършени последващи разходи, свързани с ДМА, като модернизации и подобрения, които удължават срока на годност, увеличават капацитета и производителността на дълготрайния актив, се коригира балансовата стойност на съответния актив.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на ДМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовите стойности биха могли да се отличават съществено от възстановителната им стойност. При наличие на такива индикатори балансовите стойности се коригират до възстановимите стойности на съответните активи.

Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се признават в отчета за приходи и разходи.

7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени програмни продукти, използвани в Групата .

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 до 5 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценка се включват като разход в отчета за приходи и разходи.

8. Материални запаси

Постъпилите в Групата материали и стоки се оценяват по себестойност, включваща сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние. В случаите, при които някои от допълнителните разходи са незначителни или тяхното разпределение по видове доставени материали и стоки е усложнено, материалите и стоките се записват по тяхната покупна цена. В тези случаи направените разходи за транспорт и други подобни се отчитат като разходи за дейността, чрез сметка 601 „Разходи за материали“. Търговските отстъпки рабати и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност. За всеки отделен вид материал се определя номенклатурен номер. Материалите се водят количествено и стойностно по складове и групи.

Отписването на материали, при тяхното потребление се извършва по метода първа входяща – първа изходяща стойност.

Материалните запаси и готовата продукция се инвентаризират задължително и тестват за обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет.

За лежачо болните, които не са изписани към 31 декември на отчетната година, се съставя опис по истории на заболяванията /ИЗ/ от информационния отдел в който се определят пролежаните дни. Разходите вложени за лечението им се посочват в раздела на материалните запаси като незавършено производство по приблизителна оценка. През следващата отчетна година се признават когато болните бъдат изписани и отчетени.

9. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

9.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, същите са класифицирани в следните категории: кредити и вземания;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в собствения капитал на Групата.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от другите вземания на Групата са към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от оценения кредитен риск на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност.

Несъбираемите вземания се отписват, когато се установят правните основания за това.

Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за приходи и разходи като „Разходи за обезценка“ в други разходи.

9.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми, търговски и други задължения. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на

парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в разходите като „Финансови разходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизируема стойност.

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност се изчислява като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите от тях се признават като текущи финансови приходи или разходи за лихви, през периода на амортизация, както и когато задълженията се отпишат или редуцират.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите (правителството), се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание на акционерите или друг нормативен акт.

10. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват наличности: в каса, разплащателни и депозитни сметки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност;
- трайно блокираните парични средства се третираят като парични средства и еквиваленти, но се посочват на отделен ред в отчета за паричните потоци;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като плащане към доставчици към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Групата за съответния период (месец).

11. Данъци върху доходите

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство-Закон за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2023 г. е 10% (2022 г.: 10 %).

Разходите за данъци, признати в текущия финансов резултат, включват сумата на отсрочените и текущите данъци.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

12. Отчитане на лизингови договори (като лизингополучател)

В съответствие с изискванията на СС 17 „Лизинг“ правата и рисковете свързани със собствеността върху актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в счетоводния баланс на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В счетоводния баланс се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Приходите и разходите от отдадените или получени активи при условията на оперативен лизинг се представят като постъпления от продажби или разходи за външни услуги.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с приетата счетоводна политика за аналогични собствени активи.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи за външни услуги за срока на договора. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в текущи разходи в момента на възникването им.

13. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции.

„УМБАЛСМ Н.И.ПИРОГОВ“ е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите. Акционерите отговарят за задълженията на Групата до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Групата отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции на дружеството-майка. Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава дружеството-майка е длъжно да формира и резерв **фонд Резервен**, като източници на фонда могат да бъдат:

☐ най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или до по-голяма част от капитала, определена с решение на Общото събрание на акционерите;

☐ средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

☐ други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в счетоводния баланс, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите/решение на МЗ/.

14. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер между две и до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на СС 19 „Доходи на наети лица” За тези оценки се използват услуги на лицензиран актюер.

Актюерските печалби или загуби се признават за разходи.

Всички разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и сумите за некомпенсируемите отпуски, са включени в „Провизии и сходни задължения”, по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

15. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато Групата има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат от минало събитие и е вероятно погасяването/ уреждането на това задължение да доведе до изходящ поток на ресурси. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Бъдещи загуби от дейността не се признават като провизия.

Стойността на провизията се изчислява на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството за разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

16. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави значими преценки и редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети. Действителните резултати могат да се различават от преценките, предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

17. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

17.1. Обезценки

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци.

17.2. Ползен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември на съответната година ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Действителният ползен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

17.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

17.4. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

17.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи (обезщетения) при пенсиониране

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на обезщетения при пенсиониране. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на обезщетенията се базира на актюерски допускания.

17.6. Оценяване по справедлива стойност

За оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи, ръководството на Групата използва различни техники базирани в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.